

РЕШЕНИЕ

№ 15564

гр. София, 27.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 28.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **3158** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.118 ал.2 от Кодекс за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на М. К. Б., подадена чрез адв.А. Т. от САК, срещу Решение № 3305-40-16/06.03.2024 г. на управителя на Националния осигурителен институт, подписано от подуправител на НОИ, с което е отхвърлена жалбата й срещу Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-970#19 от 31.01.2024г., издадено от ръководителя на дирекция "Европейски регламенти и международни договори" в НОИ, като неоснователна. С посоченото Разпореждане на НОИ № [ЕГН]/изх. № 2202-50-970#19/31.01.2024г. е отказано отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, на основание чл. 68, ал. 1-2 от КСО , поради това, че тя няма изискуемата възраст - навършени 62 години и 2 месеца към датата на подаването на молбата й. Жалбоподателката сочи, че не е взето под внимание посочената от нея обстоятелство в молбата й, а именно, че от 01.11.2024. желае да й бъде отпусната полагащата й се по закон пенсия. емата ми се по Закона пенсия. В жалбата се описва хронологията на кореспонденцията на М. Б. с органите на НОИ по изискване и представяне на документи във връзка с молбата й за отпускане на пенсия. Моли за отмяна на решението на управителя на НОИ и на Разпореждане на НОИ № [ЕГН]/изх. № 2202-50-970#19/31.01.2024г. и за присъждане на направените в производството разноски.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателката не се явява, представлява се от адв.Т., който поддържа жалбата. В позиция по същество,

обоснована и в представени писмени бележки, моли за отмяна на оспореното решение и на потвърденото с него разпореждане, като неправилно и необосновано, издадено в нарушение на принципа за съразмерност по чл.6 от АПК и за присъждане на направените в производството разноски по представен списък.

Ответникът в производството - управителя на Националния осигурителен институт, чрез процесуален представител, оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена по съображения, изложени в представена писмена защита. Поддържа, че както към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст, така и към датата на произнасянето на административния орган, жалбоподателката не е била навършила изискуемата възраст за придобиване на право на пенсия по реда на чл.68 ал.1-2 от КСО, а в законодателството липсва основание за отлагане придобиването на правото на пенсия към бъдеща дата. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител за участие в производството и не представя становище по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че на 12.05.2023 г. М. К. Б. е подала заявление за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, чрез швейцарската компетентна институция, което заявление чрез пощенски оператор е постъпило на хартиен носител в НОИ на 18.09.2023 г. и заведено с вх. № 2202-50-970 (л.152-156). В заявлението, на стр.9/9 в раздел „Плащане от възможно най-ранно начало..“ като съответна държава и желание от коя дата да започне плащането посочила България и датата 01.11.2024г. В следващия раздел от заявлението, като начална дата на плащане на пенсията в Швейцария посочила датата 01.03.2027г.

Административния орган приел, че в заявлението не е посочена дата, от която се иска пенсията, поради което приел за такава датата на постъпване на заявлението в НОИ, а именно 18.09.2023 г. Към заявлението са приложени допълнение на структуриран електронен документ на хартиен носител (С.) Р 5000 („Осигурителни периоди/периоди на пребиваване“), без да е представен С. Р 5000 с посочени швейцарски осигурителните периоди за лицето, представен е и С. Р 6000 („Решение за пенсия“) без да са посочени данни относно отпуснатата или отказана швейцарска пенсия, както и били приложени незаверени копия на документи, удостоверяващи български осигурителен стаж. Предвид обстоятелството, че към заявлението не са приложени оригинали на документи за български стаж и доход, или заверени от съответната компетентна институция на Швейцария копия на такива документи, с писмо с изх. № 2202-50-970#3 от 23.10.2023 г., М. Б. е уведомена за необходимостта от представянето на оригинални документи за осигурителен стаж и доход, съгласно чл. 1, ал. 5 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС). На 13.12.2023г. са представени оригинал на трудова книжка и на удостоверение УП-3 № 281.

С формуляр за съобщения Е001 от 03.11.2023 г. на хартиен носител, доколкото с швейцарската институция все още не била стартирала обработка на случаите за пенсия за старост в електронен обмен, от същата е поискано представяне на С. Р 5000 за удостоверяване на швейцарските осигурителни периоди на М. Б. (ако има такива), както и заверени копия на документите, удостоверяващи българския стаж на лицето.

На 16.11.2023 г. в НОИ са постъпили заверени от нотариус копия на документи,

удостоверяващи българския осигурителен стаж на М. Б..

С напомнителен формуляр от 04.01.2024г. длъжностно лице от НОИ изискало от компетентната институция в Швейцария отново да изпратят С. Р 5000, предвид липсата на данни за осигурителните периоди.

На 18.01.2024г. чрез Системата за електронен обмен на социално осигурителна информация (EESSI) до компетентната институция в Швейцария е изпратен С. Р 8000 (Искане за допълнителна информация), с което отново е изискан С. Р 5000, който е постъпил на 29.01.2024г. през EESSI и компетентната институция в Швейцария е потвърдила осигурителен стаж за периода 01.10.1996г. – 31.12.2022г. за М. Б..

Последвало произнасяне на ръководителя на дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ в НОИ с Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-970#19 от 31.01.2024г., с която е отказано отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, тъй като макар и тя да има необходимия осигурителен стаж, не е навършила възраст от 62 години, при която жените придобиват право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2023г. (л.150). Към датата на подаване на заявлението М. Б. е била на възраст 60 години, 11 месеца и два дни.

С вече посочената по-горе Решение № 3305-40-16/06.03.2024 г. на управителя на Националния осигурителен институт, подписано от подуправител на НОИ, е отхвърлена жалбата на М. Б. срещу Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-970#19 от 31.01.2024г. на ръководителя на дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ в НОИ.

В периода 03.03.2023г. – 10.03.2023г. управителя на НОИ е бил командирован за участие в международна конференция, видно от паметна записка № 1014-40-39 от 30.10.2023г., поради което функциите му за периода на командироване са изпълнявани от подуправителя на НОИ, В. К. – Н., подписала Решение № 3305-40-16/06.03.2024 г.

В съдебното производство са приети като доказателства документите, представени с административната преписка по издаване на оспорения акт, както и допълнително представени от ответника – паметна записка от 30.10.2023г. и документ от швейцарската компетентна институция, постъпил в НОИ на 27.03.2024г. относно вярната дата на подаване на заявление / искане на пенсия за старост до осигурителната институция на Швейцария от М. Б. -12.05.2023г. придружен с превод на български език (л.208-212)

При тази фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена в срок, от лице – адресат на административния акт и с интерес от оспорването му. Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Съгласно чл. 117, ал. 4 КСО разпорежданията, издадени от длъжностното лице по чл. 98, ал. 1, т. 2, могат да се обжалват пред управителя на Националния осигурителен институт в едномесечен срок, съответно за разпорежданията по чл. 98, ал. 2 - в 14-дневен срок от получаването им. Решението се изготвя в срока и по реда на ал. 3. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се

произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. По делото е представена Паметна записка № 1014-40-39 от 30.10.2023г. (л.205) за командироване на управителя на НОИ за срок от 7 дни, считано от 03.03.2023г. Съгласно чл. 37, ал. 3 КСО, при отсъствие на управителя, е налице хипотезата на заместване, при която неговите функции се изпълняват от подуправителя. Предвид гореизложеното съдът намира, че процесното решение е издадено от компетентен орган, в рамките на законовите му правомощия. Спазено е изискването за форма, като са изложени в достатъчна степен мотивите на органа, обусловили отхвърлянето на подадената пред него жалба.

В хода на административното производство съдът не намери да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, като е събрал всички относими доказателства.

Настоящият съдебен състав намира, че решението, с което е потвърдено процесното разпореждане е издадено в съответствие с материалния закон. По делото не е спорен факта, че към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия жалбоподателката е притежавала изискуемия стаж от 36 години. Общият ѝ осигурителен стаж, придобит в България и в Швейцария, е 37 години, 7 месеца и 28 дни. Спорен по делото е въпроса възможно ли е отпускане на пенсията за осигурителен стаж и възраст от бъдещ момент, в което лицето, което ще придобие правото на тази пенсия, ще навърши изискуемата от закона възраст.

Съгласно чл.68 ал.1 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както следва:

1. до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. - с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст;

2. до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г. - с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст.

Съгласно чл.68 ал.2 от КСО от 31 декември 2016 г. осигурителният стаж по ал. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете.

Така за 2023г. жените придобиват право на пенсия при навършване на 62 години и осигурителен стаж от 36 години и 4 месеца. За 2024г. жените придобиват право на пенсия при навършване на възраст от 62 години и 2 месеца и осигурителен стаж от 36 години и 6 месеца.

Разпоредбата на чл.94 от КСО определя, че пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Тази законодателна уредба обосновава правилност на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, с което е отказано отпускането на пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката, поради ненавършване от нея на

възраст от 62 години към датата на подаване на заявлението и към датата на произнасянето на решаващия орган. Законът свързва придобиването на право на пенсия с наличието на две кумулативни условия – навършена определена възраст и конкретен размер на осигурителния стаж. Необходимостта от навършването на възрастта е ясно дефинирана в нормата на чл.68 ал.1 от КСО и не се нуждае от допълнителна аргументация. Разбираемо е, че акта за придобиване на правото на пенсия не може да бъде издаден за придобиването на право, считано от бъдещ момент/към бъдеща дата, към които лицето ще отговаря на едното от кумулативно предвидените условия, а именно – ще навърши конкретно посочената възраст, защото достигането на определена биологична възраст не е сигурно събитие. Тази уредба е доразвита и в чл.94 ал.1 от КСО, според която норма, когато заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от датата на придобиване на правото на пенсия, пенсията ще се отпусне от датата на придобиване на правото, а ако заявлението се подаде след изтичането на този срок, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването му. Ненавършването на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по смисъла на чл.68 ал.1 и 2 от КСО е причината, поради което е отказано отпускането на пенсия на жалбоподателката, е не наличието или липсата на отбелязване на начална дата на изплащане на пенсията в подаденото от нея заявление, което решаващия орган, неправилно е приел, че не е посочено.

В допълнение, във връзка с доводите в жалбата за изисканите допълнително за представяне документи от страна на НОИ, съдът отбелязва следното:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от НПОС за случаите, при които се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност се прилагат документи за стаж и доход в оригинал или заверени от съответната компетентна институция копия на такива документи, или копия на такива документи, при заявления, постъпили чрез системата за електронен обмен на социалноосигурителна информация.

Законодателят изчерпателно е посочил, че копията на документи могат да бъдат заверени само от съответната компетентна институция, съответно заверка от нотариус или друго лице/орган не е предвидена. Доколкото Швейцария не е стартирала електронен обмен по отношение заявленията за пенсия за старост, не е допустимо прилагането само на копия на документи, без заверка. Поради това е необходимо или представяне на оригинални документи за стаж/доход, или техни копия на хартиен носител, заверени единствено и само от швейцарската осигурителна институция.

По изложените съображения съдът приема че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и принципа за съразмерност по чл.6 от АПК. Жалбата срещу него е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на спора на основание и направените искания от страните за присъждане на разноски, в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

По изложените мотиви и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. К. Б., подадена чрез адв.А. Т. от САК, срещу Решение № 3305-40-16/06.03.2024 г. на управителя на Националния осигурителен институт, подписано от подуправител на НОИ, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата й срещу Разпореждане № [ЕГН], изх.№ 2202-50-970#19 от 31.01.2024г., издадено от ръководителя на дирекция "Европейски регламенти и международни договори" в НОИ.

ОСЪЖДА М. К. Б. да заплати на НОИ юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщаването на страните за неговото изготвяне.

СЪДИЯ: